

Posudek diplomové práce

Název práce: Estetická výchova v pojetí Bohumila Markalouse

Autorka práce: Irena Čeledová

Svou diplomovou práci věnovala kolegyně Irena Čeledová přiblížení Markalousovy koncepce estetické výchovy. Diplomová práce nejprve nastiňuje hlavní motivy této koncepce a zaznamenává inspirační zdroje Markalousových úvah. V této souvislosti rozebírá blízkost Markalousových úvah způsobu, kterým o estetické výchově uvažuje Otakar Hostinský, poukazuje však i na odstup Markalousova pojetí od úvah o umělecké výchově, se kterými se setkáváme u Josefa Patočky. Hlavní část diplomové práce je věnována představení hlavních aspektů Markalousovy koncepce estetické výchovy, jeho pojetí fází a cílů estetické výchovy. Autorka v této souvislosti dochází až k Markalousovým názorům na vkus. Diplomová práce je nakonec doplněna několika krátkými kapitolami věnovanými některým zvláštním tématům, kterými jsou stav soudobého školství, osobnost učitele nebo důležitost tříbení smyslů.

Konstatuji, že v diplomové práci je použito značné množství materiálu, literatury pramenné i sekundární. Kolegyně Čeledová se pokusila vytvořit celistvý obraz pojetí estetické výchovy u Bohumila Markalouse. V oblasti Markalousových pojednání dosáhla značné erudice a domnívám se, že se v rozebírané problematice nejen orientuje, ale že jí i rozumí. Je nepochybné, že v některých ohledech by průzkum zvoleného tématu mohl a měl pokračovat dál, bylo by například možné více prozkoumat zahraniční inspirace Markalousových úvah nebo více tematizovat Markalousovo názory na rozvíjení percepce jako podmínky tříbení vkusu. Je však jasné, že do diplomové práce nelze pojmout vše, co se jejího tématu týká. U některých pasáží ale naopak není dobře zřejmé, proč vlastně byly do diplomové práce zařazeny. To se týká například expozice Markalousova rozboru stavu soudobého školství a situace učitelů na různých stupních škol. Bylo by zapotřebí zařazení těchto pasáží do textu lépe zdůvodnit, pravděpodobně je redukovat a formulačně do textu diplomové práce integrovat. Na některých místech se autorka také nechá zcela vést jednotlivými Markalousovými články, prezentuje myšlenky v nich obsažené a rezignuje na potřebné porovnávání, na hledání shod a rozdílů. To vede k tomu, že některé Markalousovy myšlenky autorka práce prostě opakuje, a přitom by měla dospět k jejich přehledné syntéze. Neschopnost autorky zaujmout od zpracovávaného materiálu odstup vede na některých místech diplomové práce až k obsahovým nepřesnostem či nejasnostem.

Nedostatkem diplomové je také její formulační úroveň. Práce má v některých pasážích do značné míry útržkovitý charakter, autorka má tendenci přecházet od jednoho dílčího tématu k druhému, a to nejenom v rámci kapitol, ale i odstavců nebo dokonce vět. Na řadě míst jsou věty nekompletní, nebo toho naopak obsahují příliš mnoho. V obou případech to vede až k nesrozumitelnosti. Takových nepodařených vět je v práci bohužel dost, upozornit mohu na některé věty za závěru. Například: *„Estetické vnímání proniká do všech sfér života, takže Markalous vyzdvihuje vnímavost ve všech směrech, kdy je nutné, aby byl vychovatel nepředpojatý a dával vychovávanému odvahu, se kterou se pak projeví.“* (s. 63) Nebo: *„Markalous si je ve svých pojednáních vědom celé řady problémů, které se řeší nejprve vztahem přírody a kultury. Člověk je součástí a jeho přirozené síly, kterými tvoří.“* (s. 64)

Formálním nedostatkem je to, že seznam literatury nebyl rozdělen na literaturu primární a sekundární. Také používání kurzivy v seznamu literatury a odkazech pod čarou je nesprávné.

Přes všechny uvedené výhrady oceňuji dobře patrné úsilí poctivě proniknout do zvoleného tématu a jeho zpracování. Předloženou diplomovou práci kolegyně Ireny Čeledové **doporučuji k obhajobě**. Její úroveň hodnotím stupněm **dobře**, v případě kvalitní prezentace diplomové práce u obhajoby bych však souhlasil s případným hodnocením **velmi dobře**.

V Praze dne 1. 2. 2014

PhDr. Miloš Ševčík, Ph.D.